

ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ З ПРОЕКТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ ISO 9001:2008

Траченко Л.А.

м. Одеса, Одеський національний економічний університет

Головна роль у системі інжинірингових послуг в Україні належить проектуванню. За даними ліцензійного комітету при Держбуді України на сьогодні біля 3,768 тис. організацій мають ліцензії на виконання проектних робіт. Незважаючи на те, що останніми роками ринок проектних послуг в Україні динамічно розвивається, він характеризується наявністю багатьох системних проблем, ключовими з яких є: дефіцит кваліфікованих кадрів, неякісне виконання робіт, застаріла нормативна база, недосконала система визначення вартості проектних робіт, корупційні явища на стадії погодження та експертизи документації, низький рівень автоматизації проектних робіт [1]. Проблема поліпшення якості проектних робіт актуальна і є однією з найважливіших. Її вирішення можливе, перш за все, за рахунок дотримання вимог міжнародних стандартів, зокрема, ISO 9001:2008 (ДСТУ ISO 9001:2009) "Системи менеджменту якості. Вимоги".

Вимоги міжнародного стандарту ISO 9001:2008 спрямовані на забезпечення та постійне поліпшення якості продукції та послуг, зокрема, послуг з проектування (п.7.3). Відповідно до вимог п.7.3 Проектування та розроблення ISO 9001:2008 (ДСТУ ISO 9001:2009), організація повинна планувати та контролювати проектування й розроблення продукції. Під час планування проектування та розроблення організація повинна визначити: етапи проектування та розроблення; необхідність критичного аналізування, перевіряння та затвердження на кожному етапі проектування та розроблення; відповідальність і повноваження щодо проектування [2].

Метою дослідження є визначення етапів виконання робіт з проектування відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та розробка операційних процедур як основи для аналізу та оцінювання якості на кожному етапі.

Дослідження процесу виконання робіт з проектування проводились у ТОВ «Чорноморенергоспецмонтаж», м. Одеса. Проектування в компанії представлені створенням проектної документації згідно з виданими замовником технічними умовами (технічним завданням) [3]. Роботи з проектування здійснюються проектним відділом. У випуску проектної документації беруть безпосередню участь всі співробітники проектного відділу, технічні фахівці інших відділів.

У результаті дослідження визначено етапи виконання робіт з проектування (табл. 1).

Таблиця 1

Етапи виконання робіт з проектування

№ з/п	Етапи виконання робіт з проектування
1	Підготовка (аналіз) технічного завдання (ТЗ)
2	Складання плану-графіка виконання робіт з проектування
3	Розробка проектних рішень
4	Узгодження проектного рішення із замовником
5	Випуск оформленої проектної документації
6	Узгодження проекту з керівництвом підприємства
7	Узгодження проекту з замовником
8	Передача проекту із супровідним листом замовнику
9	Узгодження з усіма зацікавленими організаціями та супровід експертизи проекту

Згідно вищезазначених вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008 щодо проектування нами було розроблено операційні процедури, де кожен етап розглядається як процес, що перетворює вхід на вихід (рис.1).

На відповідних етапах проектування проводиться систематичний аналіз проекту. При цьому оцінюється відповідність проектних рішень вимогам ТЗ і нормативних документів, проводяться технічні наради за участю фахівців інших підрозділів підприємства: технічного відділу (ТО) в частині узгодження типів обладнання, що застосовується, відділу релейного захисту та автоматики (РЗА) в частині погодження виконання схемних рішень, цехи з монтажу і ремонту електроустаткування (ЦМРЕ), з питань узгодження прийнятих проектних рішень в частині виконання будівельно-монтажних робіт [4]. Ідентифікуються всі проблеми і пропонуються рішення щодо їх усунення.

Рис.1. Операційна процедура – підготовка (аналіз) технічного завдання (ТЗ)

Оцінювання якості виконання робіт з проектування доцільно проводити на кожному етапі з використанням статистичних методів управління якістю: контрольного аркуша та діаграм Ісікави і Парето. За допомогою діаграми Ісікави визначають всі можливі параметри, що впливають на якість надання послуг з проектування та проводять їх ідентифікацію експертним шляхом. У результаті ідентифікації визначають першочергові та другорядні причини виникнення проблеми. Діаграма Парето дозволить визначити найважливішу причину (параметр), що впливає на якість послуг з проектування. Ця інформація дозволить керівництву приймати ефективні управлінські рішення щодо поліпшення якості послуг з проектування.

Висновки. Таким чином, визначено етапи проектування відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008, розроблено операційну процедуру процесу підготовки (аналізу) технічного завдання (ТЗ) як засобу для ефективного оцінювання якості

з використанням статистичних методів управління якістю. Доцільно розробити операційні процедури для кожного етапу проектування за аналогічною схемою.

Список використаної літератури

1. Чубатюк Ю.В. Проблеми та перспективи розвитку інжинірингу в Україні / Ю.В. Чубатюк, І.В. Некіпелова // Економічний простір : зб. наук. праць. – 2010. – № 11. – С. 29–35.
2. Національний стандарт України. Система управління якістю. Вимоги: ДСТУ ISO 9001:2009. [Чинний від 22 червня 2009 р.] Київ: Держспоживстандарт України, – 2009. - (Національні стандарти України).
3. Склад, порядок оформлення, узгодження і затвердження проектної документації для будівництва. ДБН А.2.2-3-2012 / Державний комітет України з будівництва та архітектури. - офіц. вид. К. : ДержбудУкраїни, 2012. – 142 с. - (Державні будівельні норми України).
4. Основні вимоги до проектної та робочої документації ДСТУ Б А.2.4-4:2009. - офіц. вид. Київ. : Мінрегіонбуд України, 2009. - (Національні стандарти України).